

Underhållsbidrag och underhållsstöd stiger från och med 1.1.2023

Enligt lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (583/2008) ska beloppet av vissa underhållsbidrag, ersättningar och underhållsstöd justeras kalenderårsvis från ingången av året i enlighet med stegringen i levnadskostnadsindexet (1951:10=100). Den årliga ändringen beräknas utifrån levnadskostnadsindexets poängtal för oktober i år och oktober förra året. Ersättningar som avses i lagen är underhållsbidrag enligt äktenskapslagen (234/1929), lagen om underhåll för barn (704/1975) och skadeståndslagen (412/1974), ersättningar enligt brottsskadelagen (1204/2005) som betalas ut som periodiskt understöd för inkomstförlust eller förlust av underhåll eller förlust av den underhållsskyldige, samt underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Poängtalet för levnadskostnadsindex var 2041 i oktober 2021 och 2211 i oktober 2022. Sålunda har levnadskostnadsindex stigit med cirka 8,33 procent från oktober 2021. De underhållsbidrag, ersättningar och underhållsstöd som definieras i lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna höjs i överensstämmelse med de ändrade poängtalerna från och med den 1 januari 2023.

Oavsett datumet för fastställande gäller justeringen alla underhållsbidrag som fastställts genom ett underhållsavtal eller ett domstolsbeslut med stöd av lagen om underhåll för barn. Detta innebär att en underhållsskyldig från ingången av januari ska betala cirka 8,33 procent mer i underhållsbidrag. Beräkningsformeln för underhållsbidrag är följande: underhållsbidraget år 2022 x (2211:2041).

Från och med ingången av 2022 är underhållsstödets fulla belopp för ett barn 186,97 euro per kalendermånad.

Folkpensionsanstalten gör indexjusteringen av underhållsstödet, och justeringen kräver inga åtgärder av den stödsökande.

Om en underhållsskyldig betalar underhållsbidrag direkt till boföräldern, ska han eller hon själv se till att höjningen betalas. Kommunens barnatillsyningsman kan vid behov anteckna indexförhöjningen i underhållsavtalet.

Indexjusteringen av underhållsbidraget i procent

Förhöjning fr.o.m.	Förhöjning-% (avrundad)	Gäller underhållsbidrag
1.1.1995	5 %	fastställda före 1.1.1993
1.1.2000	5 %	fastställda före 1.1.1995
1.1.2002	5 %	fastställda före 1.1.2000
1.1.2007	5 %	fastställda före 1.1.2002
1.1.2009	5 %	fastställda före 1.1.2007
1.1.2010	2,30 %	alla avtal

1.1.2011	2,38 %	alla avtal
1.1.2012	3,57 %	alla avtal
1.1.2013	2,63 %	alla avtal
1.1.2014	1,17 %	alla avtal
1.1.2015	1,00 %	alla avtal
1.1.2016	-0,26 %	alla avtal
1.1.2017	0,47 %	alla avtal
1.1.2018	0,57 %	alla avtal
1.1.2019	1,5 %	alla avtal
1.1.2020	0,77 %	alla avtal
1.1.2021	0,20 %	alla avtal
1.1.2022	3,13 %	alla avtal
1.1.2023	8,33 %	alla avtal

Indexjustering av beloppen i anvisningen om underhållsbidrag

Kommunerna fick i juni 2007 en anvisning för bedömning av storleken på underhållsbidrag till barn, som beretts i samarbete mellan justitieministeriet och social- och hälsovårdsministeriet (se social- och hälsovårdsministeriets kommuninfo 7/2007). Anvisningen har publicerats som justitieministeriets publikation 2007:3. Publikationen finns på justitieministeriets webbplats både på finska och svenska.

Avsikten med anvisningen är att förenhetliga de kommunala socialmyndigheternas verksamhet när de vägleder föräldrarna att göra en korrekt beräkning av underhållsbidragets storlek och när de bedömer om ett avtal som föräldrarna har ingått kan fastställas. Anvisningen bygger på bestämmelserna i lagen om underhåll för barn. Den är emellertid inte bindande för myndigheterna utan den har rättslig karaktär av en anvisning som gäller grunder för fastställande av underhållsbidrag. Anvisningen och kalkylen för underhållsbidrag kan vid växelvist boende iakttas endast i tillämpliga delar.

Beloppen i anvisningen baserar sig på tiden då anvisningen utarbetades. För att anvisningen ska vara tidsenlig justeras beloppen i anvisningen kalenderårsvis vid ingången av året med ett procentbelopp som motsvarar den indexjustering som fastställs för underhållsbidraget.

Efter kalkyleringen har resultatet avrundats till närmaste hela euro. Beloppen för umgängesavdragen under rubrik 4.2 i anvisningen har dock avrundats till närmaste 50 cent.

Beloppen i anvisningen om underhållsbidrag är fr.o.m. 1.1.2022 som följer:

- rubrik 2.2.2: Beloppen för allmänna kostnader är

- 342 euro i månaden när barnet är 0–6 år,
- 399 euro i månaden när barnet är 7–12 år,
- 537 euro i månaden när barnet är 13–17 år.

- rubrik 3.3.1.2: Beloppen för allmänna levnadskostnader är

- 687 euro i månaden för en ensamstående eller en ensamförsörjare,

- 578 euro i månaden för en person som lever i ett samboförhållande, äktenskap eller annat parförhållande.

- rubrik 3.3.6.4: Om en förälders make respektive maka för sin försörjning är beroende av sin partner av ett godtagbart skäl, får denne göra avdrag för makens respektive makans allmänna levnadskostnader och boendekostnader. Det högsta avdragsbeloppet är för allmänna levnadskostnaders del 578 euro i månaden och för boendekostnaders del det belopp som kalkyleras i enlighet med punkten 1–5 under rubrik 3.3.2.

- rubrik 3.3.6.5: Om en förälders sambo är helt eller delvis beroende av sin partner för sin försörjning till följd av att han eller hon tar hand om deras gemensamma barn, får denne göra avdrag för sambos allmänna levnadskostnader, dock högst 287 euro i månaden.

- rubrik 3.3.7: Resekostnader för umgänge med barn beaktas som avdrag på underhållsförmågan hos den förälder som svarar för kostnaderna. Kostnaderna beaktas enligt billigaste ändamålsenliga färd sätt. Avdraget får göras endast till den del som överstiger 139 euro i månaden per barn. Avdraget får uppgå till högst 139 euro i månaden per barn.

Rubrik 4.2.1. Umgängesavdragets storlek framgår av följande tabell:

Vistelsen i snitt	0–6 år	7–12 år	13–17 år
färre än 7 nätter/månad	inget avdrag	inget avdrag	inget avdrag
7–9 nätter/månad	35,50	38,50	42,00
10–12 nätter/månad	48,00	52,00	59,00
13–15 nätter/månad	63,50	67,50	73,50

Ytterligare information

I enskilda ärenden som gäller underhållsbidrag kan mer information fås av barnatillsyningsmannen i den egna hemkommunen. Underhållsstödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten.